

ВПРОДОЖ ОСТАННІХ 15 років провідником Крайової асоціації для поліпшення становища негрів був пастор Бенджамін Гукс, одне з відродів з цього становища при кінці березня. Багато із членів цієї організації застануться над кваліфікацією проповідника Джосефа Джексона та квестіонують чи він буде добрим керівником цієї найстаршої і найбільшої в країні організації оборони громадянських прав негрів. Сам Дж. Джексон багвато не говорить на цю тему, одначе аналітики уважають, що він дуже старіється, щоби бути обраним на цей пост.

СВобода

FOUNDED 1993
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda (201) 434-0237 FAX: (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-4525
Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс).
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Повідомлення на \$40.00 на поштову — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНСову \$15.00 річно. За кошти ліній адреси — \$1.00
Чекі, money orders виставляти на Svoboda

Статті, дописи підписані авторами, не несуть відповідальності Редакції. Редакція застерігає своїх право в потребі виправити і скорочувати надіслані матеріали. Незалежні матеріали повертаються тільки тоді, коли автор сам собі виділяє застеріг, доповняти задоволення кошти відповідно поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Що таке комуністи в Україні

Карло Маркс був економістом і його „Капітал“, виданий в половині минулого сторіччя у Лондоні, займався виключно теорією партійно-державного монополію на всю продукцію і розподіл усіх виробів, включно з харчами. Національні питання „розв'язав“ він у гаслі „Пролетарі всіх країн єдинітесь!“. Уважав же інтернаціоналізм і до Росії ставився з презирством, як до відсталого країн. Був переконаний, що його теорія здійсниться тоді, коли у високопроміслові країні використовувани капіталістами робітники переведуть переможену революцію. У ході похворт 70-річного, кров'яного облігатого експерименту, яким був комунізм в Росії, згодом у Советському Союзі, кристалізувалося відношення нації до псевдодержавного комунізму.

У порівнянні російськими большевиками України постанала Українська Партия Большевиків України (УПБУ), в Західній Україні, в Галичині та на Волині, Українська Комуністична Партия (УКП). Зайнявши у вересні 1939 року Західню Україну російські большевики фізично винищили всіх українців, бо це були насправді українські патріоти, які вірили, що в системі марксизму є місце і на національний патріотизм. Вірили у те, що Микола Хвильовий і Микола Скрипник і обидва покічники з життям, усвідомивши свою кардинальну помилку: усі так звані „радянські“ — це були теж українські патріоти, які колишній міністер освіти в УНР Антон Крушельницький, поет Бобинський, журналіст Скакунський, професор математики Микола Чайківський. Безнадійно наївні — всі згинув, бо в очах москвичів большевики, наставлених на винищення українців — були ворогами народу.

Уже за часів Габсбургов, диктатора у Кремлі, розпочалася в Україні боротьба проти партійного генерального секретаря Володимира Щербицького, які партійні наради він російською мовою. У референдумі 1-го грудня 1991 року понад 80 відсотків управлених до голосування голосували за українську державну незалежність і в тому числі були напевне й формальні члени Компартії, з яких невелике число вірили в марксизм.

Тому надзвичайно дивне передана з України вістка, що кривава конференція українських комуністів, яка відбулася 6-го березня під проводом народного депутата Олександра Коцюби, ринула „записитися у складі Комуністичної Партії Советського Союзу“. Перш за все — Советського Союзу вже нема. Нічого нам невідомо, чи після заборони діяльності Комуністичної партії в Росії за її прикладом в Україні — збереглася Компартія СРСР, що її останній генеральний секретар, він же президент ССРСР, Михайл Горбачов, утратив владу. Хоча він ніколи з Компартії не виступив, проте він ніколи назавжди не хвалився членством у партії, яка розлетілася. Соціалістична партія України, яка гуртує колишніх членів Компартії, воює тепер проти заборони діяльності Компартії та за легалізацію Комуністичної партії — але партія в Україні, а не „Комуністичної Партії Советського Союзу“. Тут щось не до ладу. Ясно, що така партія не може застати легалізації у державі України. І всі всі члени Соціалістичної партії, які тепер не криються, що вони комуністи, — є заокреслення Советського Союзу? Якщо так, то заамало Антикомуністичної Антисоціалістичної Фронт. Цікаво — чи і як зарагне державна держава України. Українська діаспора ставиться з відрадою до осіб, які називають себе українцями, а насправді тепер, під кінець ХХ сторіччя, все ще не знають хто вони. У Литві комуністи виграли вибори, але вони є литовськими патріотами, які відкримлюють себе від Москви, столиці колишнього ССРСР. Звідкіль взялася в Україні громада людей, які звідкіль за поворотом до моря?

В СЕРЕДУ, 10-ГО БЕРЕЗНЯ, Комісія в питаннях прав людини ООН вирішила післати в Ірак групу інспекторів-правознавців для перевірки „можливих порушень прав людини і акцій жорстокості в країні“. Її очолює колишній міністер закордонних справ Голландії Макс ван дер Стууд. Комісія ООН прийняла також рішення перерити дотримання прав людини на Кубі, в Ірані, Сальвадорі і на Гватемалі.

Микола Сайтук

ДОВКОЛА ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

в редакційній статті (10-го лютого 1993 р.), що президент Кравчук не хоче з'ясувати зобов'язання про контроль озброєння, бо він вважає телевізійне вісьмохвилювання України одним з небагатьох адутів. На думку автора, питання не в самих коштах демонтажу ядерної зброї на Україні, на що звертає велику увагу Президент, але в тому, що Українці поділяють її ядерний статус. Україна вважає, що її не трактували серйозно в контексті переговорів про контроль ядерної зброї по мотрі ЗСА і Росії. „Очі Вашингтону, кажуть журналісти, звернені лише на Москву“.

У статті далі вказано на дві основні проблеми, які поставили б на вигляд відносин України, ратифікувати Старт-1. Перша — це факт, що без ядерного роззброєння України, Росія не виконає своїх зобов'язань про зменшення ядерного арсеналу. Таким чином були б змарновані довголітні зусилля скоротити ядерний арсенал в світі. І друга, що відмова України зрештою ядерної зброї зробить набагато складнішим завданням Заходу переконати

Володимир Шустко

ЗЕЛЕНИЙ НІМБ УКРАЇНИ

цій акції, крім Екоцентр, який участь теж представляють Руху, „Зеленого сайту“ і учні та вчителі трьох дошкільних шкіл.

У квітні з участю молодіжної готейної дружини „Дружба“ з Харкова і готейної дружини „Вашингтон Капелет“ в Вашингтоні посадили біля пам'ятника Т. Шевченку в Вашингтоні клен у присутності учнів та вчителів місцевої школи українською мовою, представників посольства України в ЗСА, Міжнародного Глобал ріліф, Екоцентру з Вашингтоні промоді Вашингтоні та околиш.

Спільно з Чернівецькою філією Екоцентру та Пласом почато підготовку роботи щодо заснування у Горганках в Карпатах „Гаю пам'яті“ в честь пох. Начального Пласуна Ю. Старолинського. Його відкриття планують на весну 1993 року. Дією обох цих останніх проектів подає Екоцентр Х. Соєвська з Міжнародного Глобал ріліф у Вашингтоні.

Багато більше зробив Екоцентр в 1992 році. В межах газетної статті год

це все перелічити. Але хочу узгадати про одну справу, що її вже започатковано — про „Знамениті й історичні дерева України“. Обстежено і взято під охорону дерева, що росте в Києві в районі Куренівки. Його завіт в народі Тарасовим, бо під час останнього свого перебування в Києві у 1859 році Т. Шевченко ухилив душевний триові приходив до цього вель, славів під ним і писав. А Юхимчик, який разом з кандидатом біологічних наук А. Юшніром є відповідальним за цю справу, подає від того дерева близько 250 років. Жолу з цього дерева Екоцентр подарував минулого року Американській асоціації лісників у Вашингтоні. Недалеко від селасового будинку сап Forests зі значенням верби, привезені з лісовою Мангитиша у Казахстані. Це наслідки верби, що її там посадив Т. Шевченко, будучи на заслання.

Говорячи про історичні дерева України, хочу і від себе додати одну інформацію, що її я започаткував, — це в збірку з назвою „Віра в мості розмови з П. Ба“.

Чек слід посылати на адресу: American Forests, c/o Mrs. Chrystia Sonetsky, Global ReLeaf International, 1516 P Street NW, Washington, DC 20005.

це словом. А слово не менше гостре чим зброр. Пригадаймо вірші Ліси України „Слово чим ти не гостре як криця“ Поет заявляє:

Скажіть відверто, фавіції оліж,
чи ми колись іперіть тортури?
Чи, може, землі гарбачі чужі
і загналим злобом в могили
братів-своєв? Зупинились з них віками?
О, ні! Це все чинились на нами!

Варто б і аргументи Тимочка перекласти на англійську мову і влучити до арсеналу американських журналістів, які тигнуть в хвості російської брехливі пропаганди і неприхильно пишуть про Україну.

Побачивши телепередачу про розправу в Пекіні над китайськими студентами Тимочка написав вірша „Війна з народом“. Він перекликає кожну несправедливість, конку кривду, кожне беззав'я. Його громадська лірика сильна, вона заставляє думати і переживати.

Є в збірці п'ять сонетів. Один з них написаний після концерту трі „Золоті ключі“, який відбувся в Торонто якраз під час перебування П. Тимочка в Канаді. Як і всі слухачі, захопився він піснями і виконанням Ніни Матвієвич, Марусі Миколайчук і Валентини Ковальської та кімчас свій сонет:

Пісні Марусі, Валентини, Ніни —
живлюючі, саїрські струмуні з України
в серця заможних дочок і синів.

Зворушливі вірші „На могилі батька“, який спочив в Канаді і син відвідує її, а також два вірші про маму. У першому: „Моя материн“ згадує П. Тимочка як приїзда в дитинстві і який згадує, відвідавши брата в Канаді як добрий їм тоді було, але видно туга за Україною сильніша за все:

Але вона й сьогодні, як жила, —
у чому знаю мамині слова:
„Чи не пора нам, Петре, вже додому“.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про подвійні критерії

Як воно і не дивно, але якось так діється, що кожному ніяк не оцінюють кожної події однаково і в рідко можуть зрозуміти справді об'єктивну оцінку. Зовсім воно інше, коли хтось критикує чи має застереження до чужих висновків, — а зовсім інше, коли діється про нього самого.

„Що я зробив, як сказав, то добре“, — але коли це саме почується з уст інших чи заважиться у вчинках — тоді то вже зовсім інша справа.

Особливо різко впадає це у вічі в громадському житті і ми зустрічаємося з цією подвійною мораллю на кожному кроці.

В останніх днях увага читачів українців у ЗСА зосередилася саме на такому випадку, який нас усіх забавляв кілька років тому, коли ми писали у нашому фейлетоні про якийсь журналіст, який виступав з критикою ситуації в Україні. В такій ситуації черговим проком було б повелення Уряду, захоплення влади вірною своїм колишнім москвичам зверхникам компартійною номенклатурою і кінець існування самостійної держави.

Щодо, працівником канадської дипломатичної служби під час його візиту у Вашингтоні. Це відносно запорозького дуба на Хортиці. Р. Ващукові оповідав минулого року у Оттаві канадський міністер Джек Ейн, що в його родині у Манітобі передавала історія про великого дуба на Хортиці. Його це так зацікавило, що він, будучи у травні 1992 року в Україні, поїхав на Хортицю побачити цього велета і привіз з собою на пам'ятку його лист. Міністер Джек Ейн є нащадком німецьких колоністів-мігрантів, які емігрували з України до Канади. Вік запорозького дуба-велета — приблизно 70 років.

Започаткував статтю, хочи поінформувати читачів, і вони можуть вклясти своє цеголку у „Зелений німб України“.

За кожного долара Р. Екоцентр посадило за своє дерево. Найменший доток — 10 доларів. Можна прислати і більше. Чек слід виставити на American Forests, c/o Mrs. Chrystia Sonetsky, Global ReLeaf International, 1516 P Street NW, Washington, DC 20005.

ЦИМІ ДНЯМИ АМБАСАДОР України в Польщі Генерал Юзеф Влодарський відвідав Перемиський повітовий заповідник адміністрації та місцевої української громади. Під час його розмови з воєводою перемиським обговорювалися питання українсько-польського співробітництва і становлення української меншини. Зокрема Г. Уленковий висловив занепокоєння станом збереження пам'яток української історії та культури в регіоні. Український посол поринув також питання про надання резиденції для українського греко-католицького Єпископа Перемиського Івана Мартинюка.

У другому — „Над старим маминим листом“ писав до брата, а який потім чинив вже після мамини смертини:

Читай, моя давня на руку, що водила
невинно пером, писала ці рядки
Я жаль, що жде мене лиш машина могла —
не поцілуу вже мозольної руки.

І ще в одному сонеті згадує поет маму:

вона не вміла скажешся ніколи,
робила так, як роблять пили божилі, —
збирала мед і тринутим, і собі.

Збірка є в ціна чина, що вона є мостом переконаним через океан. Вона єдина землячка України і діаспори. Українці помагає зрозуміти Канаду, а Канаді Україну. Є в збірці однієї поетеси — Пошівної Америки так, що властиво відноється все і до ЗСА, бо життя українців в Канаді і ЗСА дуже подібні до себе.

Я не мав часу зустріти особисто автора збірки під час його перебування в Канаді, хоч жила тоді недалеко канадського кордону у Баффало, Н. Я. Писала я Петра Тимочка як в 1992 році в Тернополі в Україні на зустріні гімназії „Рідної Школи“. Показується ми ходили до цієї школи, тільки в іншому часі і один одного ще не знали. На якій зустрічі і дістала збірку поезій Петра Тимочка, але прочитала її аж після повороту до Америки. Вона зробила на мене дуже сильне враження і я рішила про неї написати.

O-KA

